

Leskinen Timo

6.8.2019

Rautalammin kunta
Kuopiontie 11
77700 Rautalampi

Vastine Rautalammin Lassilan alueen (Kuutinharju) asemakaavan muutosluonnoksesta saatuihin palautteisiin

LAUSUNNOT

Pohjois-Savon liitto

Ei lausuttavaa.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Kulttuuriympäristö

Asemakaavoitettava alue sijoittuu maakuntakaavan maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti arvokkaalle alueelle. Yleiskaavassa maakunnallisesti arvokas alue on osoitettu ma-6-merkinnällä, jonka määräyksen mukaisesti: Kulttuurimaisemavyöhykkeen elementtejä ovat laajat ja yhtenäiset viljelyalueet, harvakseltaan näiden yhteyteen sijoittuvat tilakeskukset sekä avoimia tiloja rajaavat metsänreunat ja näkymiä elävöittävät metsäsaarekkeet. Lisäksi kaavasuosituksen todetaan, että Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa sekä alueen maankäytön tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa tulisi ottaa erityisesti huomioon alueen kulttuurimaiseman arvot. Rakennusten ja rakenteiden tulisi sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja värityksen puolesta alueen luonto- ja kulttuurimaisemaan. Avoimille peltoalueille rakentamista tulisi välttää. Uudet rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan kulttuurimaiseman ehdoilla sitä täydentäen tai olemassa olevien rakennusten ja rakennusryhmien yhteyteen. Pihapuina ja puukujissa tulisi suosia ympäristössä jo olevia perinteisiä lajeja. Suunniteltu rakentaminen liittyy Rautalammin taajama-alueeseen ja sen voi katsoa noudattavan pääpiirteissään yleiskaavan rakentamisen sijoittumista koskevia ohjeita. Asemakaavaluonnoksessa rakentamista ohjataan ainoastaan kerrosluvulla (1) ja tehokkuusluvulla. Maakunnallisesti arvokkaalla alueella asemakaavassa on tarpeellista ohjata rakentamista myös muutoin ympäristöön sopeutuvaksi. Yleiskaavan ohjeeseen pohjautuen asemakaavassa on aiheellista antaa tarkennettuja ohjeita rakentamisen mallista (katto-muoto), materiaaleista, värityksestä ja piha-alueiden toteuttamisesta. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi kaavan yleismääräyksiin tai kaavaan liittyvän rakentamistapaohjeen kautta.

Vastine: Lisätään AR- ja AO-alueille seuraava kaavamääräys:

*”Rakennusten ja rakenteiden tulisi sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja värityksen puolesta alueen luonto- ja kulttuurimaisemaan sekä olemassa olevaan rakennuskantaan. Rakennusten värityksessä tulee välttää kirkkaita värejä. Suositeltava katto-
muoto on harjakatto. Katteen tulee olla tumma.*

Olemassa olevaa puustoa tulee säästää erityisesti ranta-alueilla. Pihapuina tulee suosia ympäristössä jo olevia perinteisiä lajeja.”

Liikennejärjestelmä

Voimassa olevassa asemakaavassa pohjoinen kaava-alue ympäristöineen on sosiaalitoimintaa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YS). Uudessa kaavassa pohjoiselle alueelle on merkitty lyhyt katuyhteys. Uudelta kaava-alueelta ei kuitenkaan ole kaavoitettu katuyhteyttä maantielle.

Vastine: Laajennetaan kaava-alueita, siten että pohjoiselle alueelle voidaan osoittaa ohjeellinen ajoyhteys. Katualueen osoittaminen ei ole tämän kaavan yhteydessä tarkoituksenmukaista, koska Kuutinharjun alueen rakennuskanta on uudistumassa ja alueen liikennejärjestelyt tulevat muuttumaan. On mahdollista, että lopullinen tieyhteys vielä muuttuu.

Luonnonsuojelu

Kaavaselostuksessa todetaan, että alueella on tehty luontoselvitys keuhalla 2018 Ahlman Group Oy:n toimesta ja että luontoselvityksen raportti on kaavaselostuksenliitteenä. ELY-keskukselle toimitetussaaineistossa ei kuitenkaan ole mukana luontoselvitystä. Luontoselvitys tulee toimittaa viivyttämättä ELY-keskukselle, jotta kaavan vaikutuksia luonnonympäristöön voidaan arvioida.

Vastine: Luontoselvitys on toimitettu ELY-keskukselle

Mitoitus

Osa asemakaavassa Kuutinharjun eteläpuolelle osoitetusta AR/AO alueesta sijaitsee yleiskaavan A (uudet ja olennaisesti muuttavat alueet) alueella, jonka mitoitus ei ole tarkasteltu yleiskaavatyön yhteydessä vaan jätetty ratkaistavaksi asemakaavassa. Nyt vireillä olevassa asemakaavassa ei kuitenkaan ole esitetty perusteita tai selvityksiä alueelle osoitetun rakentamisen perusteeksi. Rautalammin keskustan yleiskaavaan 2030 liittyvää kaavaselostusta tutkittaessa käy ilmi, että nyt vireillä olevassa asemakaavassa kyseinen Kuutinharjun eteläpuolelle osoitettu AR/AO -alue on jätetty kokonaan emätilatarkastelun ulkopuolelle. Vaikka asemakaavan sisältövaatimuksien osalta MRL 54 §:ssä ei olekaan mainintaa mitoituksellisista perusteista tonttimäärien osalta, ei se sulje pois sitä, että kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin. Asianmukaisten selvitystietojen puuttuessa osallisten on hyvin vaikea arvioida esitetyn kaavaratkaisun vaikutuksia tai sen asianmu-

kaisuutta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan asemakaavaselostuksen sisältöä tuleekin täydentää edellä mainituilta osin ja siten, että asemakaavaa voidaan arvioida itsenäisenä kokonaisuutena.

Elyn lausunnossa mainitsema luontoselvitys on toimitettu Ely-keskukselle. (Lisäys Tarja Miettinen, Rautalammin kunta.)

Vastine: Asemakaavalla ohjataan taajarakennetta Rautalammin keskustan yleiskaavaan 2030 mukaisesti. Yleiskaavassa suunnittelualaue on osoitettu asuinrakentamiseen. Asemakaavassa alueen käyttötarkoitusta ei tarvitse enää perustella. Yleiskaavan aluevaraus on riittävä perusta.

Asemakaava alueilla ei tarvitse tehdä emätilatarkastelua. Emätilatarkastelu tehdään vain rakentamista ohjaavien rantayleiskaavojen alueella. Asemakaavassa rakentamisen määrää ei ohjaa rantaviivan pituus vaan taajamarakenne, etäisyys keskustasta, infrastruktuuri, maisema ym. vastaavat tekijät yleiskaavaan tukeutuen.

Kuten lausunnossa on sanottu asemakaavaa koskevissa MRL:n sisältövaatimuksissa ei ole mitoitukseen liittyviä perusteita. Kaavaselostusta ei ole tarpeen täydentää.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

Suunnittelualueen lähiympäristöön, kahden suunnittelualueen väliin maastoon, jää Vaalijalan (Kuutinharju) kivilautinen asuinpaikka. Suunnittelualueet jäävät noin 60 metrin etäisyydelle muinaisjäännöksestä. Vaalijalan asuinpaikka on löydetty jo vuonna 1978 ja sitä on tutkittu kaivauksin vuonna 1994. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on lisäksi ollut valvomassa syksyllä 2018 asuinpaikan ja pohjoisemman suunnittelualueen väliin tehtyä vesijohtokaivantoa. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo arvioi, että käytettävissä olevan tiedon mukaan kaavamuutoksessa esitetty maankäyttö ei vaaranna muinaisjäännöksen säilymistä.

Asuinpaikka olisi hyvä kuitenkin tuoda esille esimerkiksi kaavaselostuksen luvussa 3.1., koska se on vanhin kerros lähialueen kulttuuriympäristöä. Lisäksi museo muistuttaa, että mikäli muinaisjäännöksen alueella tulee suunnittelualueen rakentumisen yhteydessä muutoksia sähkö-, vesi- tai viemäriinjoiniin, tulee niistä pyytää Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto hyvissä ajoin suunnitelmavaiheessa.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön tai arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Kuutinharjun asemakaavan muutokseen.

Vastine: Täydennetään kaavaselostusta kivilautisen asuinpaikan osalta.

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Timo Leskinen
aluepäällikkö, DI